

KRATKE VIJESTI

MODERNIZACIJA SAVSKIH NASIPA OD RAČINOVACA DO NOVE GRADIŠKE

U Gunji je 17. svibnja 2019. svečano obilježen početak radova na modernizaciji lijevoobalnih savskih nasipa od Račinovaca do Nove Gradiške, na dionici crpne stanice Konjuša – Topola. Početku radova prisustvovali su župan Vukovarsko-srijemske županije Božo Galić, generalni direktor *Hrvatskih voda* mr. sc. Zoran Đuroković, načelnici općina na čijemu se području nalazi dionica radova te predstavnici izvođača radova i stručnog nadzora.

Vrijednost cijelog projekta iznosi 369 milijuna kuna, od čega 314 milijuna kuna čine EU-ova sredstva, dok nacionalni dio sufinanciranja u iznosu od 55,4 milijuna kuna čine izvorna sredstva *Hrvatskih voda*. Ukupna vrijednost ugovorenih radova na dionici Konjuša – Topola iznosi 55,9 milijuna kuna, a rok za izvođenje radova je 20 mjeseci.

Projekt na dionici od Račinovaca do Nove Gradiške, ukupne duljine 236,7 km, predviđa žurne mjere za povećanje razine sigurnosti nasipa i zaobalja izgradnjom zaobalnih bermi dužine 21 km s plošnim drenovima i servisnim putovima. Od 236,7 km ukupno analiziranih dionica provedbom mjera na dionicama dužine 172,5 km postići će se ujednačena razina sigurnosti od prodora nasipa zbog hidrauličkoga sloma temeljnog tla te izravan pristup nasipu radi provedbe mjera obrane od poplava i učinkovitijega održavanja nasipa.

Osnovni su ciljevi projekta povećanje razine sigurnosti zaštite od poplava na dionici rijeke Save od Račinovaca do Nove Gradiške dodatnim ojačanjem temeljnog tla nasipa protiv hidrauličkoga sloma te učinkovitija provedba mjera obrane od poplava izgradnjom izdignutoga servisnog puta iznad razine terena u zaobalju kojim će se omogućiti doprema materi-

jalnih sredstava i ljudstva pri provedbi interventnih mjera obrane od poplava na cijeloj dionici projekta. ■

ZAPOČELI RADOVI NA AKUMULACIJI ŠVAJCIERIJA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

U Osječko-baranjskoj županiji *Hrvatske vode* kontinuirano ulažu u poboljšanje sustava zaštite od štetnog djelovanja voda. Prostor akumulacije Švajcерија površine je 18,5 ha. Akumulacija služi za prihvat vodnih valova sliva potoka Brdarice i za zaštitu nizvodnog područja od poplava, za rasterećenje potoka Bukvika, za opskrbu nizvodnih ribnjaka svježom vodom i dopunjavanje vodom u sušnome periodu te za rekreaciju i sport. Ugovorena vrijednost radova iznosi 21,5 milijuna kuna, a završetak radova očekuje se u roku od 36 mjeseci.

Neki od projekata koji su u tijeku jesu i gradnja akumulacije Kešinci na potoku Periću, pritoku Brane. Po završetku radova akumulacija Kešinci omogućit će akumuliranje dva milijuna kubnih metara vode sa sliva potoka Perića te zaštitu naselja Kešinaca i Semeljaca, a utjecat će i na smanjenje vodostaja potoka Brane i Osatine i rijeke Vuke prilikom visokih vodostaja.

Zbog čestih poplava sa sliva potoka Breznice predstoji izgradnja akumulacije uz naselje Kršince volumena oko milijun kubnih metara vode, koja će zaštititi nizvodno područje od poplava, ali i omogućiti korištenje vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina. Također, na području Našica planira se realizirati još jedna brdska akumulacija/retencija, čime će se dodatno unaprijediti sustav zaštite i upravljanja oborinama na tome području. Područje Baranje omeđeno je dvjema velikim međudržavnim rijekama, Dravom i Dunavom, te su mjere zaštite toga područja ponajprije povezane sa zaštitom od

njihovih visokih voda, a manjim dijelom od voda lokalnih vodotoka. Za zaštitu od lokalnih voda projektira se izgradnja akumulacija Divlja dolina i Zmajevac.

Postojeći sustav nasipa uz Dravu i Dunav jest ključna infrastruktura za zaštitu Baranje i velikog dijela Slavonije od poplava te zato *Hrvatske vode* posebnu pozornost pridaju održavanju i ojačavanju tih građevina. U tijeku je izrada više projekata rekonstrukcije i obnove svih nasipa uz Dravu i Dunav kako bi oni i u budućnosti bili objekti koji omogućuju sigurnu zaštitu i prilikom ekstremnih vodostaja. Sustav zaštite Baranje uključuje i više ustava i crpnih stanica koje omogućuju evakuaciju zaobalnih voda kod velikih voda Dunava i Drave i sa sustavom nasipa čine nedjeljivu cjelinu. Zato su održavanje i obnova crpnih stanica s pripadajućim ustavama jednako važni i izvode se kontinuirano te je u tijeku rekonstrukcija ustave crpne stanice Podunavlje, a projektira se rekonstrukcija ustave Stara Drava u Bilju. Posebna važnost pridaje se zaštiti od poplava grada Osijeka i prigradskih naselja. Korito rijeke Drave u Osijeku uređeno je obaloutvrdom gradskog tipa i u tijeku su radovi na gradnji nove obaloutvrde i uređenju obalnog pojasa na području Donjeg grada, od stare luke Tranzit do vojarne Vrbik. Istodobno adi se glavni projekt uređenja obaloutvrde na lijevoj obali Drave, u području uz zooški vrt, gdje će biti izgrađena obaloutvrda gradskoga tipa, uređen obalni pojas te izgrađen nasip za zaštitu zooškog vrta koji će biti spojen s postojećim nasipom uz rijeku Dravu. ■

MODERNIZACIJA DIONICE PRUGE OKUČANI – VINKOVCI

Dana 17. svibnja 2019. HŽ Infrastruktura potpisala je s konzorcijem koji čine *Institut IGH d.d.*, *Željezničko projektno društvo d.d.*, *Granova d.o.o.*, *Inženjerski projektni zavod d.d.* i *Rijekaprojekt d.o.o.*

KRATKE VIJESTI

ugovor za izradu studijske dokumentacije modernizacije željezničke dionice Okučani – Vinkovci kao dio projekta "Izrada projektne dokumentacije za modernizaciju željezničke dionice Okučani – Vinkovci". Ugovor je vrijedan 10.700.000 kuna, a s 85 posto sredstava sufinancira se iz Instrumenta za povezivanje Europe.

Rok za izradu studijske dokumentacije je 13 mjeseci, a njezina je svrha identifikiranje mogućih infrastrukturnih i organizacijskih rješenja, ispitivanje njihove isplativosti, izbor optimalnih tehničko-tehnoloških rješenja za pojedine pružne dionice i čvorišta za određivanje prioriteta i vremenskog okvira za njihovu provedbu. U skladu s time izradit će se idejna rješenja i višekriterijska analiza, studija izvodljivosti projekta, prethodna ekonomska i financijska analiza projekta (CBA) i studija utjecaja na okoliš. Na temelju rezultata i zaključaka studijske dokumentacije pristupit će se sljedećoj fazi, odnosno izradi projektne dokumentacije koja je neophodna za dobivanje lokacijske dozvole i građevinskih dozvola.

Dionica Okučani – Vinkovci duga je 131 km i sastavni je dio glavne (koridorske) željezničke pruge M104 Novska – Tovarnik – državna granica s Republikom Srbijom. Nalazi se na koridoru RH1, a u europskim okvirima sastavni je dio osnovne Transeuropske prometne mreže (TEN-T). Ona čini okosnicu povezivanja dvaju osnovnih europskih koridora, i to Mediteranskog koridora i koridora Rajna – Dunav. Također je dio novoga teretnog koridora RFC10 (Alpe – zapadni Balkan). Zbog svega navedenog te s obzirom na to da je dionica Okučani – Vinkovci od javnog interesa Republike Hrvatske i jedan od najvažnijih provoznih pravaca koji povezuje središnju i istočnu Hrvatsku, potrebnu ju je modernizirati u skladu sa zahtjevi-

ma za osnovnu TEN-T mrežu, odnosno u skladu s tehničkim specifikacijama za interoperabilnost.

Modernizacija te dionice bit će nastavak obnove dijela međunarodnoga koridora RH1 Dugo Selo – Novska – Tovarnik – državna granica. Podsjetimo, europskim sredstvima modernizirane su dionice Vinkovci – Tovarnik – državna granica i Okučani – Novska. U tijeku je projektiranje obnove i dogradnje dionice Dugo Selo – Novska. Projekt modernizacije dionice Okučani – Vinkovci, koji trenutno uključuje 12 željezničkih kolodvora i 13 željezničkih stajališta, nastavak je obnove toga koridora sufinancirane iz fondova Europske unije. Cilj je toga projekta ukloniti tzv. uska grla, čime će se omogućiti razvoj postojećih željezničkih kapaciteta, skraćivanje vremena prijevoza tereta i putnika te daljnji razvoj toga koridora.

Europska komisija odobrila je sredstva za sufinanciranje izrade cjelokupne projektne dokumentacije za rekonstrukciju željezničke pruge Okučani – Vinkovci iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) u iznosu od 9.535.045 eura, što iznosi 85 posto prihvatljivih troškova projekta koji iznose 11.217.700 eura. Preostalih 15 posto vrijednosti financirat će se iz vlastitih sredstava. Provedba svih aktivnosti iz Sporazuma za dodjelu bespovratnih sredstava planirana je do kraja 2021. godine. ■

ZAVRŠEN PROJEKT URBAN-WASTE

U Bruxellesu je 7. svibnja 2019. održana završna konferencija projekta URBAN-WASTE, koji se bavio urbanom strategijom gospodarenja otpadom u turističkim gradovima, a u kojem je kao hrvatski partner sudjelovala Regionalna agencija DUNEA, čije je sjedište u gradu Dubrovniku. Tom je konferencijom označen završetak projekta URBAN-WASTE,

koji je započeo u lipnju 2016. godine. Projekt je financiran kroz program Horizon 2020., a u njemu je sudjelovalo 28 partnera iz ukupno 13 zemalja (po jedan iz Austrije, Belgije, Cipra, Hrvatske, Nizozemske i Ujedinjenog Kraljevstva po dva iz Grčke, Portugala i Švedske, po tri iz Danske, Francuske i Italije te sedam iz Španjolske), a vodeći je partner Regionalna vlada Kanarskih otoka. Ukupni budžet iznosi 4.248.782,50 eura, dok hrvatski partner na projektu, DUNEA, ima udio od 87.781,25 eura.

Domaćin konferencije bila je agencija ACR+ (Udruga gradova i regija za održivo upravljanje resursima). U ime grada domaćina konferenciju je službeno otvorila Fadila Laanan, regionalna ministrica za gospodarenje otpadom i znanstvena istraživanja. Konferencija "Gospodarenje otpadom u turizmu. Je li to uopće važno?" bila je podijeljena u tri dijela, a predstavljeni su ključni nalazi, rezultati i postignuća, kao i osobne priče i iskustva iz 11 pilot-gradova i regija koji spadaju među najposjećenija turistička odredišta širom Europe, a među kojima je i Dubrovačko-neretvanska županija.

Iva Pozniak, viša stručna suradnica za provedbu i pripremu EU-ovih projekata Regionalne agencije DUNEA, sudjelovala je na panelu "Otpad u moru". Pozniak je na panelu kratko prikazala provedene mjere za upravljanje otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije te istaknula važnost koju za jug Hrvatske predstavlja problematika otpada u moru.

Naime, radi geografskoga položaja Dubrovačko-neretvanske županije, koja je u određenim periodima godine na izravnome udaru morskih struja, na hrvatske plaže i obale nanose se goleme količine otpada, koji uglavnom dolazi iz susjednih zemalja te je ne samo ekološki, već i ekonomski, sigurnosni i zdravstveni problem. Pozniak je dodala

KRATKE VIJESTI

to kako ekološki problemi ne poznaju administrativne granice te se oni mogu riješiti jedino zajedničkim djelovanjem, i to ne samo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, već na razini cijele Europske unije, ali i suradnjom sa zemljama koje nisu članice EU-a, a s kojima Dubrovačko-neretvanska županije graniči.

Istaknula je i to da je od zajedničkog djelovanja važnije to da svaki pojedinac bude svjestan tog problema te da razmišlja o količini otpada koju sam proizvede, o tome kako da ju smanji te o tome kako dalje ispravno postupati s otpadom.

Na konferenciji se govorilo ne samo o otpadu u moru, već i o rješenjima u gospodarenju otpadom, sektoru otpada od hrane i ugostiteljstvu. Tematske rasprave poslužile su kao prilika partnerima da predstavljaju što su radili, način na koji su to radili i utjecaj mjera na njihove zajednice, a uključili su se i vanjski stručnjaci koji su vlastitim primjerima pokazali kako gospodare otpadom i kako ga recikliraju.

U sklopu projekta URBAN-WASTE provedene su četiri mjere za Dubrovačko-neretvansku županiju. Uspješnost provedbe spomenutih mjera svakako je ovisila o podršci koju su dali upravni odjeli Dubrovačko-neretvanske županije, *FLAG Južni Jadran*, ekološka udruga *Mala sirena*, tvrtka ČISTOČA Dubrovnik d.o.o. te Općina Konavle sa svojom komunalnom tvrtkom Čistoća i zelenilo *Konavle d.o.o.*

S obzirom na to da je problematika morskog otpada identificirana kao ključni problem hrvatske obale, sve mjere oblikovane su tako da u konačnici utječu na smanjenje količine otpada u morskome okolišu. Glavni slogan u informativnim aktivnostima koje je provodila Regionalna agencija DUNEA glasio je: "Beskrajna plastika / *Endless plastic*". Težište tih ak-

tivnosti bilo je na problematici plastike koja nikada ne nestaje kada jednom završi u okolišu.

U suradnji s Općinom Konavle te tvrtkom Čistoća i zelenilo Konavle d.o.o. provedene su mjere za upravljanje otpadom u marinama, a osmišljena je i mobilna aplikacija *WasteApp* kroz koju su se lokalno stanovništvo i posjetioци Dubrovačko-neretvanske županije mogli educirati o važnosti prevencije i pravilnog odlaganja otpada, a za svoje su dobro ponašanje bili i nagrađeni. Ta je aplikacija uključivala lokalizacijski instrument kroz mehanizam QR kodova, koji su u suradnji s Čistoćom Dubrovnik d.o.o. postavljeni na četiri lokaliteta na punktovima za sortiranje otpada. Mobilna aplikacija *WasteApp* instalirana u mobilne telefone očitava spomenuti QR kod, čime korisnik postaje dio nagradne igre. Nagrade za tu participativnu ekoigru sponzorirali su Muzeji i galerije Konavala, Kuća vinarske tradicije *Putnikovići*, Centar za kulturu Vela Luka – Vela Spila, Jama u Predolcu i Arheološki muzej *Narona*.

Kako bi se podigla razina svijesti o morskome otpadu, Regionalna agencija DUNEA surađivala je s ekološkom udrugom *Mala sirena* te su održane tri edukativne radionice za srednjoškolce Turističke i ugostiteljske škole Dubrovnik i Pomorsko-tehničke škole Dubrovnik te za ribare s područja Dubrovačko-neretvanske županije pod koordinacijom Lokalne akcijske skupine u ribarstvu *FLAG Južni Jadran*. Ujedno su pripremljene dvojezične brošure namijenjene široj javnosti. ▀

POBOLJŠANJE VODNO-KOMUNALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU AGLOMERACIJE RIJEKA

Institut IGH potpisao je ugovore o usluga nadzora nad radovima koji se

izvode u sklopu projekta "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture na području aglomeracije Rijeka". Oba ugovora sufinanciraju se EU-ovim sredstvima u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Ugovor o uslugama nadzora nad radovima izgradnje sustava odvodnje *Institut IGH* provodit će u sklopu zajednice ponuditelja koju čine i *Eptisa Adria*, *Fluming* i *Projekt Nova Gorica*. Riječ je o ugovoru vrijednosti 23,7 milijuna kuna bez PDV-a. Rok za provedbu je 65 mjeseci, a svrha je ugovora pridonijeti kvalitetnoj i pravodobnoj provedbi investicijskih mjera za izgradnju sustava odvodnje i vodoopskrbe kroz stručni nadzor gradnje.

Ugovor o uslugama nadzora nad projektiranjem i izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Rijeka *IGH* će odraditi zajedno s poduzećima *Eptisa Adria* i *Projekt Nova Gorica*, a njegova je vrijednost 21,98 milijuna kuna bez PDV-a, s rokom provedbe 50 mjeseci. Svrha je tog ugovora pridonijeti kvalitetnoj i pravodobnoj provedbi investicijskih mjera za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kroz stručni nadzor te za projektiranje i izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Rijeci kapaciteta 200.000 ES i II. stupnja pročišćavanja. ▀

ODOBREN NOVI KREDIT ZA NASTAVAK GRAĐEVINSKIH RADOVA NA KORIDORU V.C

Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) odobrila je kredit od 210 milijuna eura za izgradnju nove dionice autoceste na koridoru V.c u Bosni i Hercegovini Rudanka – Medakovo. Izgradnju koridora V.c financiraju također OPEC-ov fond za međunarodni razvoj i Kuvajtski razvojni fond. Riječ je o paneuropskome koridoru Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče.

KRATKE VIJESTI

Izgradnjom nove dionice autoceste poboljšat će se povezanost zemlje sa zapadnim Balkanom i ostatkom Europe. Nova dionica koridora od 14 kilometara počinje u čvorištu Rudanka u Republici Srpskoj, obuhvaća dobojsku zaobilaznicu i vodi do čvorišta Medakovo u Federaciji Bosne i Hercegovine. Dobojski je jedno od ključnih prometnih čvorišta u BiH. Izgradnja obilaznice trebala bi poboljšati kvalitetu života oko 70.000 stanovnika Doboja zbog manje izloženosti prometu. Unutar koridora od 30 kilometara uz autocestu živi više od 50 posto stanovništva BiH, koje stvara više od 60 posto BDP-a. Očekuje se da bi četiri milijarde eura vrijedan koridor V.c trebao biti završen 2030. godine. Do sada je u projekt uloženo oko 1,1 milijardu eura. ■

OBJAVLJEN POZIV ZA SUFINANCIRANJE OKOLIŠNIH I KLIMATSKIH PROJEKATA

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike s Hrvatskim vodama i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) osiguralo je nacionalno sufinanciranje za projekte koji se prijavljuju na natječaj programa LIFE u 2019. godini. Program LIFE jest financijski instrument Europske unije koji potiče razvoj i provedbu inovativnih odgovora na izazove povezane s okolišem i klimatskim promjenama.

Odabrane projekte Europska komisija kroz program LIFE sufinancira u iznosu do 55 posto prihvatljivih troškova, osim projekata iz Prirode i bioraznolikosti, koji se sufinanciraju najviše do 60 posto. Projekti usmjereni na konkretne aktivnosti očuvanja prioritarnih vrsta i tipova staništa propisanih EU-ovim direktivama o staništima i pticama mogu ostvariti najviše do 75 posto sufinanciranja. FZOEU će sufinancirati do 50 posto od preostalog iznosa koji korisnik mora

osigurati za projekte usmjerene na zaštitu okoliša, klime i prirode, a Hrvatske vode sufinancirat će do 40 posto preostalog iznosa koji korisnik mora osigurati za projekte usmjerene na održivo upravljanje vodnim resursima, priopćilo je Ministarstvo okoliša i energetike. Na program LIFE mogu se prijaviti javna tijela, privatne tvrtke i nevladine organizacije. Mogućnost nacionalnog sufinanciranja ostvarit će oni projekti koji zadovolje uvjete iz javnog poziva. Javni poziv dostupan je na mrežnoj poveznici <https://lifeprogramhrvatska.hr/hr/>. ■

OTVOREN MEĐUNARODNI NATJEČAJ ZA PROJEKTE ODRŽIVE GRADNJE

Natječaj za projekte održive gradnje *LafargeHolcim Awards* otvoren je za vodeće projekte etabliranih stručnjaka kao i za hrabre ideje sljedeće generacije koja rješenja održive gradnje povezuje s izvrsnošću u arhitekturi. Šesti ciklus međunarodnog natječaja otvoren je do 25. veljače 2020. Ukupni fond nagrada iznosi dva milijuna američkih dolara za projekte i koncepte ponajprije iz arhitekture, projektiranja, urbanog planiranja, materijala i tehnologije gradnje te srodnih područja.

Prijave za glavnu kategoriju natječaja *LafargeHolcim Awards* uključuju održive građevinske projekte u naprednoj fazi projektiranja, s velikom vjerojatnošću provedbe. Izgradnja/izrada nije smjela početi prije 1. siječnja 2019. godine. Kategorija "Sljedeće generacije" traži vizionarske koncepte projektiranja i smjele ideje u početnoj fazi dizajna, uključujući istraživački rad. Kako bi mogli sudjelovati u toj kategoriji, autori ne smiju biti stariji od 30 godina. Studenti i mladi stručnjaci mogu se prijaviti i za glavnu kategoriju natječaja, i to projektima koji su dostigli napredni stupanj projektiranja.

Neovisni stručni žiri u pet geografskih regija svijeta ocjenjuje prijave, koristeći pet sveobuhvatnih kriterija zaklade *LafargeHolcim for Sustainable Construction*. Kriteriji obuhvaćaju inovacije i prenosivost; etičke standarde i društvenu uključenost; učinkovitost resursa i okoliša, ekonomsku održivost i kompatibilnost te kontekstualni i estetski utjecaj. Natječaj promiče kružno razmišljanje i smanjenje emisije ugljikova dioksida u svim disciplinama. Otkriva ideje s najvećim potencijalom za rješavanje današnjih izazova sve veće urbanizacije i poboljšanja kvalitete života. Prijava na natječaj besplatna je i mora biti podnesena na engleskom jeziku i uz pomoć mrežnog obrasca kako bi se prikupile informacije o autorstvu, sažetku projekta i tehničkim pojedinostima kao i slike projekta i/ili ilustracije. Vodič "korak po korak" detaljno objašnjava proces prijave i pokazuje kako pripremiti unos na www.lafargeholcim-awards.org.

Zaklada *LafargeHolcim Foundation* od 2003. unapređuje razgovore o održivoj gradnji, uglavnom kroz natječaj, najvažnije svjetsko natjecanje za održivo projektiranje. Zaklada je nastala na inicijativu tvrtke *LafargeHolcim*, specijalizirane za građevne materijale i rješenja. ■

KONFERENCIJA "INVESTICIJSKE PLATFORME ZA PODRŠKU PAMETNIM GRADOVIMA I OTOCIMA U EUROPI"

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske i Europska investicijska banka organizirali su konferenciju o pametnim ulaganjima pod nazivom "Investicijske platforme za podršku pametnim gradovima i otocima u Europi", koja je održana 17. lipnja 2019. u gradu Hvaru. Posljednjih se desetljeća broj stanovnika europskih gradova povećavao, a i njihovo je gospodarstvo napredovalo znatnije nego gospodarstvo

KRATKE VIJESTI

na ostatku europskoga teritorija. Gradovi su postali središta istinskoga tržišnog natjecanja, trgovine i vrhunskih usluga. Međutim, gradovi se također suočavaju s teškim izazovima kao što su socijalna isključenost, smanjenje proračuna i onečišćenje okoliša. Predviđeno povećanje broja urbanog stanovništva u nadolazećim desetljećima dodatno ističe mogućnosti i izazove kao model uspješne urbane regeneracije.

Konferencija će poslužiti kao poticaj za razvoj pametnih gradova i pametnih otoka, zahvaljujući raspravama u kojima su sudjelovali ugledni stručnjaci koji su detaljno razradili mogućnosti kako pametnim ulaganjima odgovoriti na postojeće nedostatke u infrastrukturi i omogućiti inovativna projektna rješenja. Na konferenciji predstavljena je nova investicijska platforma pametnih gradova i pametnih otoka u Republici Hrvatskoj. Rasprave su obuhvatile i teme inicijative pametnih gradova, investicijske platforme, financijske instrumente, uključujući i mogućnosti njihova kombiniranja s bespovratnim sredstvima, pripremu projekata, savjetodavne usluge, tehničku pomoć i nove izvore financiranja. Sudjelovanje na skupu Investicijske platforme za podršku pametnim gradovima i otocima u Europi bilo je moguće prijaviti preko mrežne poveznice <https://razvoj.gov.hr>. ■

SLUŽBENO ZAPOČEO PROJEKT BUILD UPON 2

Europski projekt BUILD UPON 2 financiran je iz EU-ova programa Obzor 2020. i nastavak je uspješno provedenog projekta BUILD UPON, koji je trajao od 2015. do 2017. godine. Kao službeni početak projekta odabran je datum 1. lipnja 2019. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.731.755,00 eura, a projekt će trajati 24 mjeseca.

Glavni je cilj projekta BUILD UPON 2 kreiranje međunarodnog dokumenta koji će služiti kao široko primjenjivi okvir za implementaciju dugoročne strategije obnove zgrada na temelju suradnje s lokalnim, nacionalnim i europskim dionicima.

Okvir će objediniti skup ključnih koraka i mjerljivih indikatora napretka nacionalnih strategija obnove zgrada te omogućiti integriranje podataka i iskustava na razini gradova. Osmišljen je kao alat koji će služiti gradskim tijelima u implementiranju Europske direktive o energetske svojstvima zgrada i omogućiti da lokalne inicijative budu usklađene s nacionalnom i europskom energetske politikom.

Među ostalim, projekt BUILD UPON 2 razvija metodologiju za primjenu Okvira koja daje:

- upute o načinu integriranja okvira u akcijske planove energetske i klimatski održivog razvitka (engl. *Sustainable Energy and Climate Action Plan* – SECAP),
- smjernice za korištenje okvira
- podatke o načinima prikupljanja i obrade podataka važnih za pokazatelje uspješnosti nacionalnih strategija.

Okvir obnove zgrada testirat će se i primijeniti u osam pilot-gradova, a kao hrvatski pilot-grad odabrana je Velika Gorica. Ostali gradovi uključeni u projekt kao pilot-gradovi jesu Budaörs (Mađarska), Dublin (Irska), Padova (Italija), Wrocław (Poljska), Madrid (Španjolska), Eskişehir (Turska) te Leeds (Ujedinjeno Kraljevstvo).

Rezultati te faze projekta doprinijet će daljnjem razvoju Okvira i kreirati preporuke za energetske politike, osiguravajući pritom mogućnost da Okvir bude primjenjiv i repliciran diljem Europe. Osim pilot-gradova u projekt će se

uključiti 24 grada "sljedbenika", u kojima će se replicirati ishodi projekta. ■

REKONSTRUKCIJA ZGRADA FGAG-A SPLIT I PREDSTAVLJANJE PROJEKTA INFRA FGAG

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu nositelj je projekta "Implementacijom suvremene znanstvenoistraživačke infrastrukture na FGAG-u do pametne specijalizacije u zelenoj i energetske učinkovitoj gradnji KK.01.1.1.02.0027" (INFRA FGAG).

Projekt je sufinanciran bespovratnim sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj, a njegova ukupna vrijednost iznosi 84.513.801,36 kuna, od kojih se 82.772.609,88 kuna financira iz bespovratnih sredstava EU-a. Opći je cilj projekta organizacijskim preustrojem i unaprjeđenjem infrastrukture znanstvenoistraživačkoga sektora FGAG-a Split doprinijeti razvoju znanstvenoistraživačke djelatnosti Sveučilišta u Splitu te šire lokalne i regionalne zajednice Jadranske Hrvatske, s težištem na pametnoj specijalizaciji u području ekološki prihvatljivih tehnologija, opreme i naprednih materijala te ekološki prihvatljivih prometnih rješenja.

Provedbom projekta u razdoblju od 1. lipnja 2018. do 1. siječnja 2021. podići će se razina znanstvenoistraživačkih radova, projekata, inovacija i patentnih prijava u područjima zelene i održive gradnje, brige za okoliš te održivoga planiranja inteligentnih gradova i prijevoza.

Projekt obuhvaća provedbu organizacijske reforme, rekonstrukciju – dogradnju laboratorija FGAG-a u Žrnovnici, rekonstrukciju postojećih građevina FGAG-a u Splitu, nabavu znanstvene opreme te promidžbu i vidljivosti te upravljanje projektom i administraciju. Na svečanosti 19. lipnja 2019. pred-

KRATKE VIJESTI

stavljene su aktivnosti i ciljevi projekta te je potpisan Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji postojećih građevina FGAG-a (zgrade A, B i C) između naručitelja Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu i izvođača tvrtke Čulić Elektro Centar d.o.o. u vrijednosti od 16.066.645,20 kuna bez PDV-a, odnosno 20.083.306,49 kuna s PDV-om. ■

MEĐUNARODNI SAJAM GRADITELJSTVA – PROMOARH

U gradu Poreču će se od 18. do 21. rujna 2019. prvi put održati specijalizirani Međunarodni sajam graditeljstva, jedinstveni događaj u branši na području Jadranske regije. Ta regija upravo doživljava graditeljski procvat, velik broj investicija u privatnome i javnome sektoru te uzlet turističkog sektora. Zahtjevno tržište zahtijeva nove trendove u svijetu graditeljstva, kako u materijalima tako i u načinima građenja.

Digitalne tehnologije dovele su do revolucije u samome procesu projektiranja i osmišljavanja građevina, a u skladu s time je i cjelokupna industrija materijala doživjela transformaciju mogućnosti koje se nude. U nekim su sektorima nove tehnologije upotrebe materijala i istraživanja doveli čak i do stvaranja novih proizvoda koji su do sada bili nepoznati u graditeljstvu.

Velik je trend upotrebe *eco-friendly* materijala koji omogućuju smanjenje negativnog učinka na okoliš, ne samo u fazi gradnje, nego i u fazi održavanja. Dizajnerski trendovi i projektiranje usko su vezani uz poznavanje strukture i osobina materijala te njihovih mogućnosti.

Privatni investitori koji grade nekretnine za svoje potrebe ili za potrebe poslovanja moći će dobiti informacije o novim materijalima i njihovim karakteristikama te o načinima korištenja od stručnjaka koji će ih usmjeriti na najbolja rješenja, dok će od struke dobiti i smjernice o boljemu korištenju prostora kroz moderne 3D vizualizacije.

Program izlaganja bit će također zanimljiv projektantima i arhitektima, koji će na jednom mjestu moći dobiti informacije koje su im potrebne u svakodnevnome radu na provedbi projekata za njihove klijente, ali i informacije korisne za učinkovitije poslovanje.

Tržište se stalno mijenja, a tako i potrebe potrošača, odnosno kupaca, koji diktiraju trendove u kupnji, izgradnji te opremanju nekretnina za privatne ili poslovne potrebe, dok u turističkome sektoru sve zahtjevniji gosti nameću potrebe za obnovom, modernizacijom te izgradnjom novih i postojećih smještajnih kapaciteta. Zamisao sajma jest da na jednom mjestu poveže sve sektore koji se nalaze u lancu od zamisli do provedbe investicije, odnosno sajam će obuhvatiti kupnju,

projektiranje, izgradnju te opremanje, održavanje i prodaju nekretnina.

Događanje će svim zainteresiranim subjektima građevinskih djelatnosti omogućiti da predstavne svoje inovativne proizvode, usluge i znanje te da se snažnije povežu s domaćim i inozemnim partnerima kako bi graditeljstvo postalo sigurnije, učinkovitije, isplativije, inovativnije i održivo.

PROMOARH u svojem programu nudi *Education point*, koji je zamišljen kao centar za profesionalne seminare iz područja upravljanja projektima, programima i portfeljima građevinske industrije. Seminari su opcija za praktičare ili istraživače koji žele unaprijediti vlastite kompetencije. Bavit će se potrebama struke kako bi se pokušalo odgovoriti na najveće izazove u području upravljanja projektima, programima i portfeljem u građevinskom sektoru. Okrugli stolovi i panel-rasprave o gorućoj tematici na tržištu, koji se organiziraju u suradnji sa strukovnim udruženjima iz sektora graditeljstva, prometa nekretnina i arhitekture, zaokružiti će program *Education pointa*.

Posebna pozornost i fokus bit će na zeleonoj gradnji i obnovljivim izvorima energije kroz ponudu izlagača te stručni edukativni dio sajma. U sklopu stručnoga djela sajma bit će organizirana 1. Konferencija o održivom razvoju, koja će stručnim temama i nastupom odrediti konkretne smjernice za učinkovitije korištenje resursa. ■